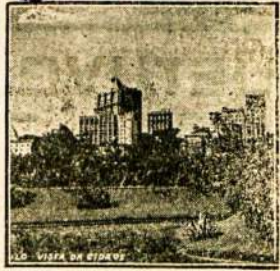

LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandelirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO

Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“

Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsienin: metams — 20\$000 pusei metu 10\$000. Atsk. numeris 300 reis.

Redaguoja

L. Gaigalas

7-ji METAI.

SÃO PAULO, 1935 m. Rugpjūčio - Agosto mėn. 24 d.

2523855

NR. 34 (346)

Ž. D.

Mes ir mūsų spauda.

Spaudą ir kultūrą kūrė žmogus. Kultūringi gi žmogų padaro ne jis pats — žmogus, bet knygos ir kultūros vai ruotoja ir valdovė spauda. Spauda, at virai reik pripažinti, šiais didžios kultūros pažangos amžiais, yra tokia galybė, kuri daugiau nulėmia tautų likimą negu šimtastūkstantinė armija. Kultūringos tautos, kurios spaudai daugiau pridūoda reikšmės, negu fizinei bei mi litaristinei pajėgai, yra daugiau gerbiamos kaip visuomeniniai, taip ir politiniame gyvenime ir su jumis visad ir visur daugiau skaitomasi. Knygos ir spauda pagimdė proto genijus, dvasios galiūnus sukūrusius šių laikų žmonijos kultūrą. Spauda, o ne kas kitas pagrindinai pakeitė pasaulio veidą paverdama laukinį žmogaus gyvenimą kultūringu ir visais atžvilgiais patogiu, žinoma, tiems, kurie tą spaudą gerbia ir visais jos lobiais naudojami. Gera spauda padaro ne tik žmonių gyvenimą malonių, bet ir patį žmogų paverčia tam gyvenimui tinkamu ir visuomenei reikalingu bei naudingą.

Taip įvertinama spaudos reikšmė kultūringų susipratusių žmonių žvilgsniu. Tamsūs, arba mažiau kultūringi žmonės, tos galingos žmonijos valdovės — spaudos reikšmės nesupranta ir todėl jie savaime palieka kultūringes visuomenės dalies ir paties gyvenimo vergams. Tą nelygybę, tą nelemtą šių laikų gyvenimo reiškinį, dabar veikia visi mato ir supranta ir dauguma ieško to viso priežasties, tik dėje ne ten kur ištikro jos glūdi. Ieško būdų tam skirtingumui pašalinti, bet ne tais keliais, kuriais jų ištikro reikėtų ieškoti.

Spauda ir mokslas, kuris tik spaudos dėka atsiekiamas, pagimdė visuomenės luomuose nelygybę, taigi tik toms priemonėms, tas neemas reikišnis ir gali būti pašalintas. Nei tarpusavio neapykantą, nei ginklų žvangėjimą, nei vienos kitų skerdynę čia nieko nepadės, nes visa tai yra labai menkos priemonės prieš tokį galybę, ko kta yra spauda. Taigi visi turime ir suprasti, kad tik artimai susigyvenę su spauda ir apsišarvavę mokslu savo būvį pagerinsime ir sukūrsime sau geresnę ateitį.

Dabar pažvelkime kiek į tai, kaip mūsų kolonijos visuomenės žiūrėma į spaudą ir kiek reikšmės mes tam pridodame? Pirmiausia su skaudančia žirdžia reik pasakyti, kad apie 60% mūsų, čia gyvenančių tautiečių veikia spauda nesinaudoja — nei laikraščiai nei knygų neskaityti. Vieniems gal žinoma kaip gyvenantiems provincijų toliau nuo kultūringesnių centrų tautai neprieinama, bet daugumai tai stačiai iš nusisipratimo, bei per savo tamsumą. Juk niekam nepasitaps, kad ir čia São Paulo, didžiausiam mūsų kultūrinio gyvenimo centre rašime nemažai

tokių, kurie ne tik kad kokios knygos nepaima į rankas, bet ir laikraščio nie kad nenuspėka.

Kita mažesnė, bet skaitančioji visuomenės dalis dažnai nusiskundžia, kad knygų lietuvių kalboje veikia nėra o laikraščiai tokie menki visais atžvilgiais, kad juos nusipirkus nėra kas nei skaityti.

Taip, visa tai tiesa. Su tokiomis skaitančios mūsų visuomenės pastabomis reik sutikti. Laikraščiai menki ir knygų nėra.

Bet palikime nors kartą tas visas dūšias metavones už durų ir rankas prie širdžių prisidėję pasisakyti, — argi daugel mūsų nuosirdžiai parodam savo rūpesčių, arba pastangų tiems laikraščiams pagerinti, arba padėti lietuviškai knygai išplatinti savųjų tarpe?

Geral tur but žinoma, kad laikraščio tobulėjimui reik dviejų sąlygų: bendradarbių — spaudos darbininkų ir skaitytojų. Be to laikraščiai ne tik tobulėti bet ir gyventi negali.

Del bendradarbių džiaugtis labai mažai tegalime, nes jų tiek mažai yra kad ant pirštų juos suskaičiuoti. Tiesa, galinčių šiaip taip plukną valdyti žmonių rodos ir yra daug, tik deja jie dažniausia užsidarę savo kasdienio gyvenimo rėmuose, apie kokį bendradarbišvą spaudoje mažai ir galvoja.

Pastaroji sąlyga — skaitytojų skaičius, yra daug reikšmingesnė laikraščio gyvenime, ir del jos tenka daugiausia apgailestauti. Juk stačiai net baugu darosi matant, kad tarp 30 suvirš tūkstančių mūsų kolonijos lietuvių išplatinama apie 2000 egz. savaitinių laikraščių. Argi gali tokį skaitytojų skaičių turėdami laikraščiai tobulėti, būti įdomus ir turiningi? Aišku, kad ne. Juo laikraščio daugiau išperkama, tuo daugiau duodama jam galimybės didėti ir tobulėti. Taigi tie visi nusiskundimai del mūsų periodinės spaudos menkumo yra visai neteisingi, nes tame ir esame kalti mes patys.

Paskum del lietuviškų knygų. Čia taip pat nusiskundžiama, kad jų nėra. Kad jų visai nėra, tai būtų lyg ir netiesa. Knygų yra, žinoma, nedaug, bet yra, tačiau ir tas pačias mažai kas skaito.

Daug teisingiau būtų sakyti, kad knygomis mažai kas įdomaujasi, mažai kas jų reikalauja. Jei jų pareikalavimas būtų, gal atsirastų kas iš daugelio mūsų prekybininkų, kuris ir jų pargabenimu pasirūpintu. Juk kitataučiai savo kalboje net didžiausias knygų par duotuves turi. Rodos jų pavyzdžiu pasakti turėtumėm ir mes.

O pasekti kultūringesnius mums visgi reikia ir reikia todėl, kad daugelyj atvejų spaudos vertinimo atžvilgiu mes esame nuo jų atsilikę.

Spauda — galybė! Taigi galinti

apsime ir m's, kai ta spauda naudosi mės. Per spaudą mes įsigysime reikalingiausių savo gyvenimo gerbuviai pakelti žinių, apšvietime protą, sukurkime sime ir geriau suprasiime tikrą žmogaus

paskirti visuomenėj ir gyvenime. Tada tik mūsų gyvenimas taps mums malonesniu, ir išnyks iš mūsų tarpo visokios nesantaikos ir viens kitoto neapykantos.

Lietuvos Įgaliuotas Ministeris P. Amerikai Rio de Janeiro.

Rio. Š. mėn. 20 d. atvyko į Rio de Janeiro įteikti kredencialus Brazilijos Prezidentui Dr. G. Vargas Lietuvos Įgaliuotas Ministeris P. J. Aukštuolis. Brazilijos Užsienio Reikalų Ministeris p. Macedo Soares, per savo pirmąjį sekretorių Rubens Ferreira de Mello pasveikino Ministerį J. Aukštuolį su laimingu atvykimu.

Gerb. Ministeris p. J. Aukštuolis su Ponia p. Rubens Ferreira de Mello, valdžios automobilu buvo iškilmingai pristatytas į Brazilijos Užsienio Reikalų Ministerio rezidenciją.

Apie Lietuvos Įgaliuoto Ministerio atvykimą plačiai pažymėjo Rio de Janeiro ir S. Paulo brazilų laikraščiai.

Italijos -- Abisinijos karo išvakarėse.

Neatsižvelgdama į visokius įkalbinėjimus ir grasinimus iš Tautų Sąjungos pusės, net ir į tai kad buvo kai kurių tautų pasižadėta sustabdyti ginklų įvežimą į Abisiniją, Italija su didžiausiu įtempimų rengiasi būsimam karui. Pasaulio žymesnioji diplomacija, kuri visą laiką į tai žiūrėjo kaip į prastą politinį žaislą pagaliau atidariusi si akis įsitikino, kad šis pradžioje menkos reikšmės konfliktas išbujojo į tai, kas sudaro rimtą pavojų visuotinai tai kal.

Italijos valdovas Musolini, kuris pradžioje karo pajėgą gabenimą į Afriką aiškino, kaip reikalingą apginti ten esančias savo kolonijas, dabar viešai parodė, kad rengiasi greitai laiku įvykstantiam karui.

Toks skubus Italijos rengimasis karui atkreipė labai rimtą dėmesį Anglijos ir Š. Amerikos, kurių interesai taip pat glaudžiai susiję su Abisinijos laisve. Jiems palanki yra ir Prancuzija, nors dabar to viešai ir neparodo.

Tos valstybės, ypač Anglija, kurios pradžioje mėgino cerumu atkalbinti Italiją nuo to žygio, dabar maty-

damos, kad tas negelbsti omė grasinti neparduosiančios Italijai akmens anglio, žibalo ir kitų reikmenų, kurios buvo iš ten gabenamos. Antra uždarysiančios Sueso kanalą. Tačiau Musolinis tu grasinimų nei kiek neboja. Jis jau iš anksto tatau jausdamas del akmens anglio, žibalo ir kitų reikmenų susitarė su Vokietija, Rumunija ir Rusija. Sueso kanalo uždarymas taip pat nesąjam bausis, nes Anglija budama susirūpinusi vidujineis valies neramumais ir besieriantiniais parlamento rinkimais, nedrįsianti jiems tuo būdu keičio pastoti.

Kitos visos kliūtis Italijai taip pat šiuo laiku nesą bausis.

Tokiu būdu susidariusia padėčia visi labai susirūpinę ir dauguma rimtesnių politinių sluoksnių yra įsitikinę kad karas tarp Italijos ir Abisinijos yra ne išvengiamas.

Paryžiuje šiuo laiku įvykusi konferencija jokių rezultatų nedavė. Ir nors dar kartą susitarta žinome mėnesįj taris, bet vilčių ir tam nėra. Spėjama, kad karas prasidės ateinančio mėnesio pradžioje.

Vokietijoje Gali Kilti Maištai.

Berlynas. Nacių valdžia sutraukė policiją apsaugojimui nuo galinčių įvykti didelių maištų. Pašaliniai bešališki stebėtojai išsireiškė, jog Naciai prisibiję, kad Vokietijos ekonominė situacija glūdinti užpakalyje visapusto puolimo taip vadinamų „Valstybės priešų“.

Von Helldorf, naujas Berlyno policijos prezidentas įsakė savo pavaldiniams kad jie būtų prisirengę bėgti reikalui.

Ankščiau iš patikėtinų asmenų buvo sužinota, kad ir „Andros sargams“ ir nariams „politikos organizacijos“ buvo įsakyta būti prisirengusiems.

Ekonominė situacija iš priežasties susmukimo Vokietijos pramonės su pa-

sauly — dalinai iš priežasties kitų šalių boikoto, ir kylančių reikmenų kainų — bijomasi kad žydų, katalikų ir kitų skriaudžiamų sluoksnių neapykanta nesukeltų audringo keršto ir atviro pasipriešinimo.

* * *

„LIETUVIS“

— GYVENIMO VEIDRODIS.

Ką Dr. Račkus atvežė Lietuvai.

Užsienio lietuvių kongreso metu Kaune bus suruošta paroda, vaizduojan- ti užsienio lietuvių gyvenimą. Toje parodoje žymią vietą užims Amerikos lietuvių veikėjo dr. Račkaus eksponat- ai, kurių jis į Lietuvą atsivežė apie 30 000.

Dr. Račkus įvairių mokslinės ver- tės medžiagą rankioja jau keliolika me- tų. Per tą laiką jis sen eną surinko di- delę daugybę.

Iš visų dr. Račkaus atvežtu į Lie- tuvą daiktų, pirmojo eilėje yra paminė- ti pinigų rinkiniai. Pinigų rinkinius turi visi muziejai, tačiau tokių rinkinių, kaip dr. Račkaus, niekur nėra. Dr. Račkaus rinkiniuose galima rasti be- veik visus lietuviškus pinigus, buvu- sius apyvartoje net pačiais seniausiais laikais.

Kaip pinigų rinkiniai, taip pat yra įdomūs ir daiktai, vaizduojan- tys Amerikos lietuvių gyvenimą. Dr. Račkus atvežė keturiolika Amerikos lietuvių kadaise veikusių draugijų vėliavų ir aštuonias Lietuvos karišvų Amerikoje uniformas. Tokios kariškos Amerikos lietuvių organizacijos buvo pradėtos steigti po 1910 m., sukakus 500 metų po Žalgirio mūšio. Draugijų nariai tu- rėjo ginklus ir darė karišką mankštą, besiruošdami ginti Lietuvos laisvę.

Amerikos Jungtinių Valstybių vy- riausybė kariškoms draugijoms steigti ir veikti kliūčių nedarė. Vyriausybė yra suinteresuota, kad atsirastų krūstė kuodaugiausia sugebančių ginklų valdy- ti žmonių. Tais sumetimais kariškas organizacijos jį net remia, duodama net amunicijos.

Ypatingo dėmesio yra vertos dr. Račkaus atvežtos senoviškos lietuvių vėliavos. Jungtinėse Amerikos Valsty- bėse vartotų pirmųjų lietuvių tautinių vėliavų būta mėlynos ir baltos spalvos su žirgu viduryje. Po 1916 m. Ameri- kos lietuvių vartojto vėliavas jau žalios, baltos ir raudonos spalvos. Geltonos, žalios ir raudonos spalvos vėliavas Amerikos lietuvių pradėjo vartoti nuo 1919 m., sužinoję, kad tokias vėliavas vartoja lietuviškoje Lietuvoje.

Dokumentų, liečiančių nepriklau-

WULLA ZELINA

AUKŠTA VIETA, GERAS ORAS, PLAČIOS GATVĖS, SVEIKAS VANDUO, ELEKTROS ŠVIESTA, LIETUVIŲ BAŽNYČIA IRT.T. BONDŽIŲ, AUTOBUSŲ IR TRAUKINIŲ SUSISIEKIMAS SKUBEKIT - ĮSIGYTI NUOSAVĄ ŽEMĘS SKLYPĄ! DUODAMA MATERIOLAS IŠSINOK- JIMUI. DAR YRA ŽEMĖS PO 100000 UŽ M. ILGAM IŠSINOKĖJIMUI. TEIRIAUTIS: PRAČA ANTONIO PRADO NR3 SOB. TELEPHONE 2-5023

VIETOJE: PAS KARLOS KORKISCHKO AV. ZELINA NR33 ŽEMĖS SAVININKAS CLAUDIO MONTEIRO SOARES.

fomybės atgavimą, dr. Račkus yra su- rinkęs didoką pluoštą. Jų tarpe yra visa eilė prašymų, protestų, įteiktų Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausy- bei įvairių raštų ir t. t.

Pagaliau dr. Račkus atvežė ir «Li- thuanikos I» seną motorą bei propelerį. Dariniai Girėnui pastroošus žygiui per Atlantą, senasis lėktuvo motoras ir pro- peleris buvo pakeisti naujais. Yra ne- mažai daiktų, vaizduojančių pirmojo skri- dimo per Atlantą organizavimą, daug

Darliaus ir Girėno daiktų ir t. t. Daugiausia tačiau dr. Račkus at- gabeno medžiagos, liečiančios lietuvių gyvenimą Jungtinėse Amerikos Valsty- bėse.

Dr. Račkus visą tą medžiagos gau- sybę yra surinkęs savo pastangomis ir lėšomis. O lėšų jis šiam reikalui nėra gailėjęs. Daugumas daiktų yra tikros retenybės, kitur kur nebeužtinkamos ir net pinigų jau nebeįkainojamos.

Dr. Račkus, užsienio lietuvių pa-

rodai praslinkus, tikimasi, tuos turtus paaukos Vytauto Didžiojo muziejui. Tai bus pirmoji tos rūšies dovana Lietuvai.

Tsb.

Lietuvos Karo Aviaci- jos Laimėjimai.

Lietuvos karo aviacija pradėjo kurtis sunkiais kovų dėl Lietuvos ne- priklausomybės laikais. Tų metų pr- džioje Lietuvoje nebuvo nė vieno žmo- gaus, kuris nuodugniai pažintų aviaci- ją. Tačiau kariuomenės vadovybė, nie- ko nelaukdama, 1919 metų pradžioje pradėjo kurti inžinerijos kuopa, iš- kurios išaugo šiandieninė Lietuvos karo aviacija.

Pačioje pradžioje Lietuva neturė- jo nė vieno lėktuvo. Pirmasis lėktu- vas Lietuvos aviacijai atiteko 1919 me- tais iš bolševikų, kaip karas grobis. Kiek laiko praslinkus, Vokietijoje buvo nu- pirkti dar 8 nauji lėktuvai, o po kelių dienų Lietuvos kariuomenė iš bolševi- kų atėmė dar 5 naujus, gerus lėktuvus. 1919 metais karo aviacijos vadovybė turėjo daug vargo, kol parūpino lėktu- vams degamos — tepamos medžiagos ir atsarginių dalių. Aviacijos techniš- kas aprūpinimas žymiai pagerėjo, kai Lietuvos kariuomenė paėmė Radviliškį. Po šio, šiandien labai garsaus ir žy- maus mūšio, Lietuvai teko didelis karo aviacijos grobis. Iš jo vėliau pavyko atnaujinti ir sudaryti dar keliasdešimt lėktuvų. Tai va, kokias sunkias keli- as ir didelėmis aukomis, buvo suda- roma Lietuvos karo aviacijos užuoma- ga. Matome, kad pirmaieji Lietuvai at- tekusieji lėktuvai buvo jėga ir krauju paimti iš priešų, per Lietuvos laisvės karus.

Stingant savo lakūnų, 1919 m. ko- vo 12 d. buvo įsteigta karo aviacijos mokykla. Ji parengė ir išleido karinī- kus lakūnus, žvalgus ir lakūnus pilo- tus, puskarininkius pilotus, motoristus ir mechanikus. Pamažu augo ir eka- drilijų skaičius. Gabenėjai karininkai buvo skūdinami į svetimų kraštų karo akademijas ir specialias mokyklas. To-

(pabaiga 3 pusl.)

St. Vancevičius.

I Tėvyne.

(Kelionės įspūdžiai)

(tąsa)

Į uostą laivas įplaukė apie 9 val. ryto. Vietos policija iš laivo išlipi tri- cios klasės keleiviams neleido. Man po didelių pastangų pavyko išeiti į uostą. Ten mūsų jau laukė Rio de Janeiro lie- tuvių organizacijos «Vilnis» valdyba bei keletas narių. Laivas turėjo iš- plaukti 3 val. p. p., taigi turėjome šiek tiek laiko pasikalbėti su vietos lie- tuviais. Jie manęs prašė Lietuvoje neuž- miršti ir jų organizacijos reikalų. Kaip nors gauti ir jiems šiek tiek knygų, laikraščių ir t. t. Žinoma, pažadėjau kiek bus galima, viskuo pasirūpinti.

Iš pasikalbėjimo su «Vilnies» val- dybos nariais paaiškėjo, kad jų or- ganizacijai veikti sąlygos irgi labai nepa- lankios: nėra savo patalpų, susirinki- mams bei pramogoms ruošti, lietuvių yra nedaug ir tie susiskaldę, ne visi prisideda prie organizacinio darbo. Or- ganizacija šiuo metu turinti apie 40 narių. Dėl sunkių veikimo sąlygų vis- tik susipratę vietos lietuviai nenusime- na ir stengiasi savo veikimą kaskart daugiau plėsti. Sąjunga labai trūksta lietuviškos literatūros — knygų bei lai- kraščių. Vienintelį savaitraštį, kurį

«Vilnis» nemokamai gauna yra «Lietu- vis» ir žurnalą «Viltis». Iš Lietuvos Rio de Janeiro lietuviai jokių laikraš- čių negauna. Tuo reikalu jie daugiau- sia prašė manęs pasirūpinti Lietuvoje.

Pasikalbėjė ir kiek pasivaikščioję, apie trečią valandą nuėjom į laivą. Mūsų palydėjo nuotirdus ir draugiški Rio de Janeiro lietuviai «vilniečiai». Laivui traukiantis nuo kranto jie dar ilgai mosavo rankomis ir nosinėmis, atsisveikindami su mumis ir linkėdami laimingos kelionės.

Ilgą laiką laivas plaukė netoli krantų. Kalnuoti Brazilijos krantai matėsi iki sutemos. Oras buvo gražus, tik traukiantis toliau nuo Rio de Janei- ro vis kilo vėjas. Kartu su vėju kilo ir bangos, daužydamos milžino laivo sienas. Jis po truputį supo. Oras da- rėsi ne visai malonus. Kadangi jaučiau si per paskutines dienas labai pavar- gęs, tai tą vakarą atsiguliau anksčiau. Birželio 26 dienos oras nors ir bu- vo saulėtas, tačiau kažkoks slegiantis. Smarkus vėjas ir didelės bangos dau- giau įsibuvo laivą. Daug keleivių pra- dėjo sirgti jūros liga. Nors jaučiausi sveikas, bet kaž kodėl nebuvo apetito valgyti.

Oras buvo blogas ir vėjuotas ir sekančias kelionės dienas, kol pasitrau-

kėm toliau nuo Brazilijos žemyno. Plaukiant į Atlanto vidurį oras darėsi malonesnis, nors vėjas beveik visą lai- ką buvo labai didelis ir jūra nerami. Keista dar, kad visą laiką oras buvo vėsus, net ir per ekvatorių plaukiant.

Latvas «Asturias» yra labai didė- lis, todėl vėjas ir bangos neįstengia jo smarkiai įsiubuoti. Aš važiuoju trečia- klasė. Gavau atskirą kabiną, todėl nieks netrukdo jį tą dirbti arba ilsėtis. Šiaip visur laive švaru ir yra net ir trečios klasės keleiviams įvairių būtinų patogumų. Maistas, žinoma girti nega- lima. Sakoma, kad kairkiais kitais didesniųjų kompanijų laivais maistas esąs geresnis.

Trečioje klasėje iš lietuvių važiuo- ja tik aš ir du iš Argentinos. Antroje klasėje važiuoja p. Konsulas Dr. Mačiu- lis su ponu ir sūneliu. Kartais užeinu pasikalbėti pas p. Konsulą į antrą klasę.

Trečioje klasėje važiuoja daug is- panų iš Argentinos, keliolika portugalų iš Brazilijos, keletas žydų, turkų, čekos- lovau, lenkų, jugoslavų ir kitų. Dau- giausia keleivių iš Argentinos. Daugu- ma iš jų pasakoja, kad ir Argentinoje esąs sunkus gyvenimas. Jie džiaugiasi grįždami į savo kraštą. Ispanai yra gana linksmi žmonės. Jie dainuoja, va- karais šoka, žaidžia ir stengiasi visai linksmintis, kad nebūtų nuobodį keli- nė. Jų tarpe yra jaunimo, kuris dau- giausia linksminasi ir kitus linksmina. Yra keletas gražių ispanių.

Kelionės metu kiekvienos tautybės žmonės daugiausia kalbasi, šnekūčiuoja atskiromis grupėmis. Vieni su kitais palaiko draugiškus santykius.

Laive kelionė nėra nuobodį, jeigu žmogus važiuojį su pažįstamais ar drau- gais, jei turi kokį nors užsiėmimą ir jeigu ta kelionė trunka neilgai. Ilgai važiuojant laivu vistiek nusibosta.

Šiaip jokių nuotykių bei įdomy- bių kelionėje nebuvo. Liepos 5 dieną turėjom priplaukti Portugalijos sostinė Lisaboną. Tos dienos ir aš pradėjau nekantriai laukti, nes jau buvo pradė- ję atsibosti monotoniški kelionės įspū- džiai.

5 dieną liepos mėn. priplaukėm Lisaboną apie trečią valandą p. p.

Lisabono miestas apylinkės, prie mesčiai ir patsai miestas atrodo skur- džiai. Negali jis pasigirti ir gražia gam- ta. Nenoriu čia pekti Portugalijos sos- tinės, bet man nei miestas, nei jo apy- linkės nepatiko.

Laivui įplaukus į uostą leido išei- ti visiems keleiviams, kas tik norėjo pasivaikščioti po miestą. Kadangi lai- vas turėjo išplaukti tik 9 v. vakaro, tai šiek tiek buvo laiko ir pasivaikšči- oti po miestą. Išėjau su vienu lietuviu, vykstančiu iš Argentinos. Šiaip jau- čiausi, kaip ir Brazilijoje visur skamba portugalų kalba su aštriu portugaliskū akcentu.

(b. d.)

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,
- 5) Menkaičio krautuvėj S. Annoj.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Pra tes 12.
- 7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcoj visomis dienomis.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37a salas 8 — 9. Tel. 4-0715.

Chamados.

J. FRIZZO IR KO BANKINIAI NAMAI

Isac Cogan tarpininkaujant, darome šamadas iš viso pasaulio šalių. Už oriausias kainas ir su pilnomis garantijomis.

RUA MAUÁ, 207. Tel. 4-3345. São Paulo.

„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelena, arba si-darbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir naktį. —

**Moterišku rūbu siu-
vėja.**

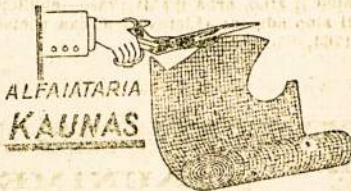
Siuva visoklus moteriškus rūbus sulig naujausių madų. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Lietuviams nuolaida.

V. Bacevičienė.

Rua Campineiros Nr. 62 (Móoca).

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražus tik tada, kai gražiai pasiūti.

Siuvame sulig naujausių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A

(prie Sorocabano stoties)

Dėmėsio

Užkrečiamas (litės) ligas visokias seniausias žaizdas ir kitas odas ligas pagydau trumpiausiu laiku, o taipogi gydau ir kitas ligas su savo vaistais apžiurejimas ir adatos veltui priimu visuomis dienomis bile kokia valanda.

Villa Zelina palei bažnyčios 9 nu meris Felčeris Garlo.

Bonde nuo Largo da Sê N. 32.

Autobusas nuo seno turgaus.

**Už apmokamus skelbi-
mus Redakcija neatsa-
ko.****Moteru Gydytojas DR. LORCH**

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagalba, spindulių terapija.

Buvęs 51/2 metų asistentu moterų klinikoje Berlyno ir Frankfurt | Rentgeno institutas p/M. universitetuose ir vadovaujansiu gydytoju 2° operacinio Diatermia Ultravio- skyriaus moterų klinikos ir gimdymo namu «Cecilienhaus» Berlyne | Ietiniai spinduliai.

PRIĖMIMAS: Rua Barão de Itapetininga 18, kamb. 914 920 ryte 9 — 11,30 (išskyrus trečiadienius) vakare 3 — 5,30 kas diena. Telefonas 4-7337, šaukiamas naktia 7-3789.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštus, salė 5. Telef. 2-1629.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras**A. JAZARA-SNEGE**

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, viso kius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą	
Londonier	30. 7. 35.
Astrida	14. 8. 35.
Olympier	30. 8. 35.

Kainos pigios.

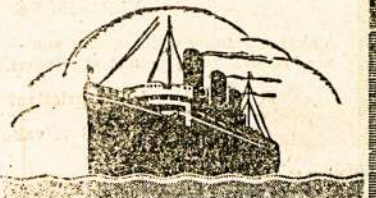
Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išėvybės klausymais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užkla-simus atsakome raštu. Rašyt galima lie-tuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas grei-tas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampus rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Pranešimai.

Pranešama Villa Zelinos, Villa Belos ir artimesnių apylinkių lietuvių žiniai, kad š. m. rugpjūčio mėn. 25 d., sekmadienį 3 val. p. pietų Villa Belos lietuvių mokykloje ruošiamas labai įdomi paskaita tema, «Kolonijos dvasinio ir medžiaginio skurdo priežastys». Paskaitą šia įdomia mūsų kolonijos gyvenime tema skaitys gerb. atsarg. kap. J. Čiuvinas.

Po paskaitos įvyks steigiamas Sporto S-gos «Lithuania» V. Belos — V. Zelinos skyriaus susirinkimas.

Skyriuje manoma, be kūno kultūros, organizuoti ir kitokio pobūdžio kultūrinio lavinimosi sekcijos, kad tuo su teikti galimybes ne tik užinteresuotiems sportu, bet ir platesnei mūsų visuomenės organizacijoje dalyvauti. Visus šių rajonų ir apylinkių lietuvių, kaip paskaitoje, taip ir susirinkime kviečiame kuoskaitlingiausia dalyvauti.

Steigėjai.

Labai svarbiais reikalais pasitarti, š. m. rugpjūčio mėn. 24 d. šeštadienį 4 val. p. p. «Lietuvio» redakcijoj šaukiamas Lietuvių S-gos Brazil. Valdybos ekstra posėdis.

Visus valdybos narius prašoma būtina dalyvauti.

Pirmininkas.

Pranešama visų lietuvių žiniai kad, einant Darbo Ministerijos Sekretarijos aplinkraščiu, važiuojantiems į interiorą darbų leškoti darbininkams bus duodami nemokamoms kelionėms po S. Paulo estada pažymėjimai tik tiems, kurie važiuoja pirmą kartą ir ne savo asmeniška reikalais atvažiuosiusiems į S. Paulo.

Norintieji nemokamai kelionei gauti pažymėjimą, turi tiksliai žinoti stoties į kurią važiuoja pavadinimą, fazendos, fabriko bei kitos kurios darbo įmonės vardą ir pavardę tos darbo įmonės, bei fazendos savininko.

Konsulatas.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENYBIU!

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Juoko iki ašarų.

Pirma kartą São Pauly, publikos mylimam ir žinomam p. L. Stanevičiui dalyvaujant ir režisuojant, bus suvaidinta š. m. rugpjūčio m. 31 d., V. Petronio labai įdomi ir juokinga 4 v. komedija

«NEPASISEKĖ DEBUTAS»

Vakaras statomas Mokoje Dariaus — Girėno vardu salėje r. Lithuania, 13 nr., kurio pelnas skiriamas žurnalo «Viltis» naudai.

Po vaidinimų šokiai griežiant «Vilties» dūdų orkestrui.

Vakaro pradžia 8 v. vak., pabaiga 4 val. ryto.

Centro V-ba.

Sparnuoti Lietuviai.

Gauta São Paule, platinimui, S. Amerikoj «Atlaso» išleista apie pirmuosius Lietuvos transatlantinius lakūnus a. a. St. Darių ir St. Girėną knyga «Sparnuoti Lietuviai».

Knyga labai gražiai išleista, gražiu drobės viršeliu, gausiai paveiksluota ir labai įdomi. Knygos turinys: žuvusių lakūnų biografijos, jų pasirengimas žygiui, žygis ir jo traginga pabaiga, tragedijos priežastis ir kt.

Knygos kaina 1½ dolerio. Gautieji pinigai eina a. a. Dariaus ir Girėno paminklo statybos fondan.

Kiekvienas susipratęs lietuvis turėtų šią knygą, kaip atmintį žuvusių lakūnų, įsigyti.

Knygą galima gauti Lietuvos Konsulate ir «Lietuvio» redakcijoj.

Casa das Borrachas.

VIENTELĖ ĮMONĖ GERIAUSIU

GUMOS IŠDIRBINIU.

Namuose, medicinoje ir ligoninėse vartojamos reikmenys, diržai, ir kiti gumos audiniai paltams ir kit.

Geriausios gumos išdirbiniai.

Praça da Sé, 26, São Paulo.

MERCEARIA IDEAL.

Avenida São João 829 S. Paulo

Tel.: 5-0159

Didžiausias pasirinkimas.

Vaisiai, šalti užkandžiai, vynas ir actai užsieniniai ir vietiniai, sviestas, sūris ir pienas «União».

Conrado dos Santos.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laiški:

B. Purvinui, S. Čurkinui, J. Zakarovičiui, B. Grigui, L. Barauskui, T. Pranckūnui, K. Ambrzevičiui, J. Balčiūnui, M. Venckui, K. Bratkauskui, P. Prackūnui, P. Pavunkūnui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturin tieji išsipirkę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

Paieškojimai

Aš Jonas Jaruševičius paieškau savo brolių Praną Jaruševičių, kuris yra kilęs iš Pažaislio valsčiaus. Į Braziliją atvyko 1929 metais. Kas turi apie jį kokių žinių, arba jis pats, prašau pranešti šiuo adresu:

J. Jaruševičius, Calle Grecia, 312 Villa del Cerro Montevideo. R. O. U.

Juozas Alinauskas paieško savo brolio Jono Alinausko. Kas apie jį žino, arba jį patį prašoma pranešti šiuo adresu — Rua Mauá, 207, São Paulo.

Gyvenantis São Paule liet. Jurgis Radzevičius paieško savo sūnaus Aleksandro Radzevičiaus. Aleksandro Radzevičius siūvėjas ir praeitais metais gyvenęs fazendoje Gabriel Jorge. Kas apie jį žino, arba jį patį prašo — atsiliepi šiuo adresu: «Lietuvis» Caixa postal 1764, São Paulo.

Paieškojimas.

Lietuvos Respublikos Konsulatas São Paulo, rua Aureliano Cautinho, 10 paieško žemiau išvardintus asmenis:

1. Žungailą Vinčą — iš Šiaulių miesto.

2. Vilnonį Antaną iš Anykščių m.

3. Vilnonytę — Grebnickienę Oną, iš Anykščių miestelio.

4. Švarčą Karolį ir Švarcienę Elena, kilusius iš Šančių — Kaunas.

5. Treilį Juozą, Salako valsčiaus, buvusį savanorį.

6. Šapolienę — Karvelytę Elzbieta.

7. Vilką Boleslovą, Tartokų km, Jonavos valsč.

8. Jakubonį Kazį, Kupiškio valsč.

9. Slavinį Alfonsą, Kriukių m. Šiaulių apskr.

10. Žalnierukynienę Zuzaną.

11. Zigmantienę Elzbieta.

12. Juozas ir Stepanida Bykova.

13. S. Kacevičių.

Visi piliečiai, kurie žino paieškujamų asmenų gyvenamąsias vietas, tepraneša jų adresus Konsulatui.

JAUNIME, neužmiršk, kad

Sporto S-gos «Lithuania» Mokos skyrius rugpjūčio mėn. 25 d. «Dariaus Girėno» salėje (rua Coxipó 13) rengia linksmą šokių

VAKARA

GRIEŽ LITHUANIEČIU STYGU ORKESTRAS

Vakaro pradžia 7 val., vak., pabaiga 12 val. nakties.

Jei norite sekmadieniais linksmai ir gražiai laiką praleisti, tai atsilankykite į Sporto S-gos «Lithuania» Bom Retiro skyriaus rengiamus

VAKARUS

Šių metų rugpjūčio 4, 11, 18, ir 25 d. L. Namų salėje, rua Bandeirantes, 92.

GRIEŽ LITHUANIEČIŲ ŽAS-BANDAS

Vakaro pradžia 7 val., vak., pabaiga 12 val. nakties.

ANONSAS!

Tautiečiai neužmirškite atsilankyti į «Vilties» S-gos Mokos skyriaus rengiamą «Dariaus — Girėno» salėje 7-IX-35

VAKARA

kur bus vaidinama, pirmą syk São Paulyj, įdomi P. Vaičiūno 3-jų veik. drama «PRAŽYDO NUVYTYSIOS GĖLĖS». Režisuojant ir vaidinime dalyvauja L. Stanevičius.

Po vaidinimų šokiai. Pradžia 8 v. v., pabaiga 4 v. ryto.

NEUŽMIRŠKITE!

«Vilties» S-gos Mokos Skyr.

SIUVYKLA A. Vasiliausko

Rua da MOÓCA 512°